

וימח את כל היקום

נח ז, כג.

השואה – המבול של הדור הקודם

כיון "שכבר כלו כל הקיצין", וכבר עברו כל "חבלי משיח" – כל הגזירות ושמדות רחמנא ליצלן שאירעו בדור הקודם (לפני כמה עשרות שנים בלבד), וישנם כמה וכמה שראו זאת בעיני בשר שלהם - גזירות ושמדות שלא היו מעולם במשך כל הדורות, נְעַד שזוה היה בדוגמת ענין המבול – אמנם לא מבול של מים, אבל "וימח את כל היקום", רחמנא ליצלן, היה לא תהיה, ביחס למובחר שבמובחר דְפְנֵי ובנות ישראל.

... וכמדובר כמה פעמים שכל הגזירות ושמדות רחמנא ליצלן שהיו בדור שלפנינו, נעשו על ידי עם שהתפאר בחכמתו ובתרבותו, עם שהתפאר שממנו יצאו בעלי חכמה וגאונים בחכמות חיצוניות בכמה וכמה שטחים, וכן בעניני מוסר וחקירה, פילוסופיה, חכמת החיים, וכיוצא בזה – דוקא הם עשו את המעשים הבלתי – אנושיים בתכלית ובהחלט, מעשים כאלו שאף אחד לא שיער מעולם ש"בני אדם" מסוגלים לעשות כן, וכל זה היה מיוסד ובנוי על אדני תורת המוסר וחכמת החיים שלהם.

זאת אומרת: מצד אחד רואים שעם זה סימל את ענין החכמה והשכל שבעניני העולם, ועד כדי כך שכמה וכמה ענינים הקשורים עם חכמתם נתקבלו אצל מליוני בני אדם, שהם משתמשים בשכלם וחכמתם בחכמות חיצוניות עבור כמה וכמה ענינים טובים ומאירים.

... וביוחד עם זה רואים מה הם התוצאות שבאו מ"חכמת העולם" – לאן יכול להוביל ההעלם וההסתר ד"עולם" – לעשות מעשים שהם היפך האנושיות לגמרי, ולהכריז שמעשים אלו מיוסדים ומבוססים על אדני השכל והמוסר!!

ובזה רואים את "יתרון החכמה" האמיתית – חכמתו של הקב"ה, "תורה אור", הוראה ברורה ומאירה כיצד להתנהג בכל מאורע ובכל פרט.

ולכן, צריכים לנצל את ה"חושך" ו"סכלות" שבעולם כדי שיתווסף "יתרון האור" ו"יתרון החכמה". ובפשטות: כאשר היצר הרע בא ליהודי ואומר לו: לשם מה "מתעקש" הנך להאחז בתורה וביהדות עד כדי מסירות נפש – ישנם עוד כמה וכמה אומות בעולם בעלי כמה וכמה שיטות והנהגות שונות בתורת המוסר וחכמת החיים!?

אזי מראים לו באופן גלוי: ראה את כל המאורעות שאירעו לנגד עיניך על ידי העם שהתפאר בחכמת המוסר וחכמת החיים שלו, ולפועל ממש עשה מעשים כאלו שמעולם לא שיערו ש"בני אדם", אפילו "אדם" הדומה ל"בהמה" כפשוטה (לא בלשון התורה, אלא "בהמה" כפשוטה), מסוגל לעשותם. וגודל החושך הוא עד כדי כך – שלא זו בלבד שתורת המוסר שלו אינה מְהֵנָה סתירה להנהגתו בפועל, אלא אדרבה: הנהגתו בפועל היא תוצאה מחכמתו ותורת המוסר שלו!

...וענין זה מְהֵנָה הוראה לכל אחד ואחת מישראל – מכיון ש"התורה היא נצחית": כאשר יהודי מתבונן סביבו ורואה ש"החושך יכסה ארץ וערפל לאומים", והוא בעצמו צריך ללכת ולהילחם עם העולם כולו, ובידעו שכאשר יוצאים למלחמה אי אפשר לדעת מי יהיה המנצח וכו', הרי יכול לבוא לידי נפילת הרוח, וכיוצא בזה – הנה עוד לפני שמסבירים לו שאינו בודד ויחיד במערכה, כי ישנם ביחד עמו כמה וכמה מבני ישראל, ולכל לראש "הקב"ה עוזרו" – מסבירים לו את ההוראה הנלמדת מהתחלת פרשת נח:

"נח איש צדיק תמים היה בדורותיו", כלומר, אף על פי שהנהגת כל הדור כולו היתה בתכלית הירידה... למטה מטה ביותר, היפך ההנהגה דישובו של עולם באופן ד"לשבת יִצְרָה" – התנהג נח לבדו באופן ד"איש צדיק תמים", וכמו שכתוב "אותך ראיתי צדיק לפני" – נח לבדו.

ויתירה מזו: לא זו בלבד שהנהגת בני האדם (מִן הַ"מְדַבֵּר") שבדורו היתה בתכלית הירידה, אלא כן היתה גם הנהגת כל בעלי-החיים שבעולם, כמו שכתוב "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ".

ולאחרי כל זה – הנה אף על פי שנה היה לפני מתן תורה, ועמד אחד ויחיד נגד העולם כולו שהיה במעמד ומצב דתכלית הירידה – הנה על ידי עבודתו ופעולתו והנהגתו באופן ד"צדיק תמים" נחל נצחון מוחלט בתכלית השלימות, עד כדי כך שפעל "עולם חדש" לגמרי, ופעל את הענין ד"וירח ה' את ריח הניחוח", ובאופן ד"נה נח" – שני פעמים, נייחא בעליונים ונייחא בתחתונים, כלומר, שנה לבדו פעל שכל העולם כולו יהיה במעמד ומצב דתכלית השלימות.

...וזוהי ההוראה לכל אחד ואחת מישראל: כאשר יהודי חושב לעצמו שאינו "חזק" די צרכו כדי להתמודד עם העולם כולו, או שבסביבתו הרי הוא יחידי בלבד – הנה מבלי להכנס לשקלא וטריא אם אמנם כך הוא מצב הדברים או לא, אומרים לו – לכל לראש – שכל זה אינו נוגע כלל לתפקידו בהפצת הטוב והישר והצדק, "הטוב והישר בעיני ה' אלקיך", לימוד התורה וקיום מצוותיה – כי כבר היה לעולמים בזמנו של נח, שאדם אחד בלבד נעמד נגד העולם כולו, ונצח בכל עניו.

קטע מרשימת השומעים משיחת א' דר"ח מרחשון, בלתי מוגה
תו"מ ה'תשמ"ג ח"א ע' 368.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה